

Postanowienie z dnia 24 czerwca 2008 r.

I PZ 13/08

Doręczeń pism sądowych adwokatowi prowadzącemu własną kancelarię dokonuje się na podstawie art. 133 § 1 k.p.c., z uwzględnieniem art. 135 i 138 k.p.c. Oznacza to, że doręczenie pisma w miejscu pracy adwokata, jakim jest jego kancelaria, do rąk osoby upoważnionej do odbioru pism (art. 138 § 1 k.p.c.), nie uchybia przepisom postępowania cywilnego.

Przewodniczący SSN Romualda Spyt (sprawozdawca), Sędziowie SN:
Katarzyna Gonera, Roman Kuczyński.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 24 czerwca 2008 r. sprawy z powództwa Celiny R.-M. przeciwko Kompanii Węglowej SA Kopalni Węgla Kamiennego „M.” w R. o uznanie zdarzenia za wypadek przy pracy, na skutek zażalenia powódki na postanowienie Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach-Ośrodka Zamiejscowego w Rybniku z dnia 10 stycznia 2008 r. [...]

u c h y l i ł zaskarżone postanowienie i sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu-Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach-Ośrodkowi Zamiejscowemu w Rybniku do ponownego rozpoznania.

U z a s a d n i e n i e

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 10 stycznia 2008 r. Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach-Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku na podstawie 328 § 1 zdanie drugie k.p.c., odrzucił wniosek powódki o sporządzenie i doręczenie odpisu wyroku tego Sądu z dnia 23 sierpnia 2007 r. [...] - jako wniesiony po terminie, z naruszeniem przepisu art. 387 § 3 k.p.c. (Sąd błędnie przywołał przepis art. 387 § 1 k.p.c., zgodnie z którym sąd drugiej instancji uzasadnia z urzędu wyrok oraz postanowienie kończące postępowanie w sprawie; w sprawach, w których apelację oddalono, uzasadnienie sporządza się tylko wówczas, gdy strona zażądała

doręczenia jej wyroku z uzasadnieniem). W uzasadnieniu postanowienia Sąd wskazał, że jest ono konsekwencją wcześniejszego postanowienia z dnia 20 grudnia 2007 r., którym oddalono wniosek powódki o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia. Sąd bowiem uznał, że przekroczenie terminu do dokonania tej czynności procesowej nastąpiło z winy strony. Wskazał, że pełnomocnik powódki w dniu 2 sierpnia 2007 r. zawiadomiony został o terminie rozprawy wyznaczonej na dzień 23 sierpnia 2007 r., na której zapadł wyrok. Potwierdza to dowód doręczenia pisma Sądu zawierającego zawiadomienie o rozprawie, podpisany przez Z.H., osobę upoważnioną do odbioru korespondencji. Sąd stwierdził, że nie dał wiary temu świadkowi w zakresie, w jakim twierdziła ona, iż zawiadomienia takiego nie było w przesyłce sądowej, skoro potwierdziła ona ten fakt swoim podpisem. W konsekwencji, Sąd odmówił wiarygodności zeznaniom kolejnego świadka, przedstawiającego wersję, że przesyłka nie zawierała zawiadomienia o terminie rozprawy, tym bardziej, że nie była ona bezpośrednim świadkiem odbioru korespondencji.

W zażaleniu na powyższe postanowienie powódka zarzuciła naruszenie przepisów postępowania - art. 131 § 2 k.p.c. w związku z § 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 czerwca 1999 r. w sprawie szczegółowego trybu doręczania pism sądowych przez pocztę w postępowaniu cywilnym (Dz.U. Nr 62, poz. 697 z zm.), poprzez przyjęcie, że przesyłka odebrana przez pracownika kancelarii notarialnej została prawidłowo doręczona pełnomocnikowi powódki, będącemu adwokatem. W konsekwencji Sąd przyjął, że pełnomocnik został prawidłowo powiadomiony o terminie rozprawy i z tego powodu brak podstaw do przywrócenia terminu do dokonania czynności procesowej.

Z tych względów powódka wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania oraz o kontrolę, na podstawie art. 380 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c., prawidłowości postanowienia Sądu oddalającego wniosek o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku.

W uzasadnieniu zażalenia skarżąca podniosła, że nietrafnie Sąd Okręgowy przyjął, iż przepis art. 168 § 1 k.p.c. wymaga udowodnienia okoliczności uzasadniających ten wniosek, podczas gdy art. 168 § 2 k.p.c. nakazuje tylko ich uprawdopodobnienie i z tego powodu bezzasadnie nie dał wiary zeznaniom świadka potwierdzającego brak zawiadomienia o terminie rozprawy. Ponadto Sąd brał pod uwagę

jedynie zeznania świadków, pomijając pozostałe dowody, co narusza treść art. 316 § 1 k.p.c. w związku z art. 361 k.p.c.

Zdaniem skarżącej, Sąd Okręgowy błędnie również przyjął prawidłowość doręczenia przesyłki sądowej, tymczasem doręczenia tego dokonano z naruszeniem § 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 czerwca 1999 r. w sprawie szczegółowego trybu doręczania pism sądowych przez pocztę w postępowaniu cywilnym, bowiem korespondencję odebrała, pod nieobecność adwokata, pracownica kancelarii notarialnej a nie adwokackiej, niepozostająca z pełnomocnikiem ani w stosunku pracy, ani w żadnym innym stosunku cywilnoprawnym. Zatem pełnomocnik powódki nie może ponosić odpowiedzialności za odbiór przesyłki przez osobę nieuprawnioną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest uzasadnione, lecz nie wszystkie jego zarzuty zasługują na uwzględnienie. Doręczenie pism sądowych adwokatowi, prowadzącemu własną kancelarię, a więc osobie fizycznej (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 1994 r., III CZP 53/94, OSNC 1994 nr 11, poz. 214), dokonuje się na podstawie art. 133 § 1 k.p.c. - z uwzględnieniem przepisów art. 135 k.p.c. i art. 138 k.p.c. Także § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 czerwca 1999 r. w sprawie szczegółowego trybu doręczania pism sądowych przez pocztę w postępowaniu cywilnym stanowi, że przesyłkę doręcza się wyłącznie adresatowi, chyba że przepisy Kodeksu postępowania cywilnego dopuszczają doręczenie innej osobie. Oznacza to, iż doręczenie dokonane w miejscu pracy adwokata, jakim jest jego kancelaria, do rąk osoby upoważnionej do odbioru pism (art. 138 § 1 k.p.c.) nie uchybia przepisom postępowania cywilnego dotyczących doręczeń pism sądowych. W zażaleniu podnosi się, że osoba, która odebrała pismo, nie była upoważniona do odbierania korespondencji sądowej. Twierdzenie to pozostaje w sprzeczności z zeznaniami świadka - Z.H., składanymi w obecności pełnomocnika powódki. Świadek mianowicie zeznała: „ja faktycznie jestem zatrudniona w kancelarii notarialnej, mam w zakresie obowiązków odbieranie korespondencji adwokackiej, bez sprawdzania jej zawartości [...] dla kancelarii pełnomocnika odbieram tę korespondencję od czasu, kiedy został adwokatem, chyba od roku”. Z zeznań kolejnego świadka A.K. wynika, że chociaż zatrudniona była w kancelarii notarialnej, również zajmowała się pocztą w kancelarii adwo-

kackiej [„dokonywałam jej segregacji”], co wskazuje na stosowaną praktykę - upoważnienia pracowników kancelarii notarialnej do odbioru pism kierowanych na adres kancelarii adwokackiej, mieszczącej się zresztą pod tym samym adresem co kancelaria notarialna i posiadającej z nią wspólny sekretariat (vide: zeznanie świadka A.K. - „obie kancelarie mają siedzibę w jednym miejscu i wspólny sekretariat”). Zatem fakt, iż obecny w trakcie przesłuchania świadków pełnomocnik powódki nie zaprzeczył ich treści, a nadto, iż we wniosku o przywrócenie terminu w ogóle nie powołano się na tę okoliczność, uzasadnia stanowisko Sądu Okręgowego, że osoba, do rąk której doręczono pismo sądowe, była osobą upoważnioną do odbioru pism w rozumieniu art. 138 § 2 k.p.c. Upoważnienie to nie musi być udzielone na piśmie, można poprzestać na formie ustnej, można go też udzielić w sposób dorozumiany (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 sierpnia 1999 r., II CKN 509/99, OSNC 2000 nr 2, poz. 242).

Natomiast istotnie, zabrakło w stanowisku Sądu Okręgowego odniesienia się do wszystkich przedstawianych przez stronę dowodów, w tym także tych, dopuszczonych przez Sąd (koperta, w której doręczono przesyłkę, książka korespondencyjna), co uzasadnia twierdzenie o uchybieniu przepisom postępowania, lecz nie tym, powołanym w zażaleniu. Pominięcie przez sąd istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy dowodów uzasadnia zarzut naruszenia art. 217 § 2 k.p.c., z tym że w związku z art. 361 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c.

Mając na uwadze powyższe Sąd Najwyższy na mocy art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzekł jak w sentencji postanowienia.

=====